

Oversikt over endringer i retningslinjer for føring av vitnemål og kompetansebevis for videregående opplæring i Kunnskapsløftet (24.01.2014)

Det er gjort noen få små språklige endringer som ikke er tatt med i oversikten.

Tekst fra gammelt skriv	Ny tekst
Innledningen	Endret dato.
For øvrig viser vi til eksempler som er lagt ut på vår hjemmeside.	For øvrig viser vi til eksempler som er lagt ut på www.udir.no .
Generell endring	Rettet alle henvisninger i retningslinjene fra Udir-01-2012 til Udir-01-2013.
<p>Pkt. 1.2 Førstegangsvitnemål</p> <p>Utvidelse av «normal tid» Elever som benytter seg av retten i forskrift til opplæringsloven til særskilt og utsatt eksamen, kan likevel få førstegangsvitnemål. Elever som har rett til ny eksamen på grunn av at de har fått medhold i klage på bortvisning (§ 3-36 i forskriften), og elever som har rett til ny eksamen fordi eksamenen er annullert av Utdanningsdirektoratet (§ 3-37 i forskriften), kan også få førstegangsvitnemål. Elever som har rett til ny eksamen på grunn av ikke bestått eksamenskarakter (§ 3-34 i forskriften), kan ikke få førstegangsvitnemål.</p> <p>Elever som er tatt inn til videregående opplæring over fire år i en kombinasjon med ordinær treårig videregående opplæring og idrettsutøving, kan få førstegangsvitnemål. Det samme gjelder elever som har fått utvidet tid som følge av: innvilget søknad om omvalg, vedtak om utvidet opplæringstid eller langvarig sykdom. Også elever som har fått utvidet tid på grunn av deltakelse i internasjonal utveksling, gjennomføring av folkehøyskole, verneplikt eller omsorgsarbeid på minst seks måneder, kan få førstegangsvitnemål.</p>	<p>Førstegangsvitnemål <u>Elever med utvidet «normal tid»</u> Elever som har rett til ny eksamen på grunn av ikke bestått eksamenskarakter (§ 3-34 i forskriften), kan ikke få førstegangsvitnemål.</p> <p>Disse elevene kan få førstegangsvitnemål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elever som benytter seg av retten til særskilt og utsatt eksamen (§ 3-33 og § 3-35 i forskriften). - Elever som har rett til ny eksamen på grunn av at de har fått medhold i klage på bortvisning (§ 3-36 i forskriften). - Elever som har rett til ny eksamen fordi eksamenen er annullert av Utdanningsdirektoratet (§ 3-37 i forskriften). - Elever som er tatt inn til videregående opplæring over fire år i en kombinasjon med ordinær treårig videregående opplæring og idrettsutøving. - Elever som har fått utvidet tid som følge av innvilget søknad om omvalg. - Elever som har fått vedtak om utvidet opplæringstid. - Elever som har en langvarig sykdom. - Elever som har fått utvidet tid på grunn av deltakelse i internasjonal utveksling, gjennomføring av folkehøyskole, verneplikt eller omsorgsarbeid på minst seks måneder.
<p>Pkt. 1.3 Kompetansebevis</p> <p><u>Fullført og bestått årstrinn, tredje setning:</u> Også fag med halvårsvurdering må ha karakter som er bestått (2 til 6) eller stiplet linje med FAM12 (se omtale av kryssløp).</p>	<p>Kompetansebevis</p> <p>Også fag med halvårsvurdering må ha karakter som er bestått (2 til 6) eller stiplet linje med FAM12 (for unntak - se omtale av kryssløp).</p>

<p>Pkt. 2.3 Opplysning om gjennomgått og bestått opplæring</p> <p><u>Programområder og utdanningsprogram</u></p>	<p>Opplysning om gjennomgått og bestått opplæring</p> <p>Endret:</p> <p>Nytt siste strekpunkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Det er kun de sentralt gitte programområdekodene som kan føres på vitnemålet. Disse har formen 5 bokstaver, 1 tall, 4 bindestreker. Unntaket er Den Tyske Skole Oslo, Steinerskoler og Montessoriskoler som har fått tildelt egne koder som inneholder bokstaver i 7. og 8. posisjon.
<p>Pkt. 2.7 Opplysninger om sum omfang, orden og adferd og fravær</p> <p>Under den stiplede linjen fører dere videre</p> <ul style="list-style-type: none"> • total sum omfang for opplæringen (årstimetall i 60 minutters enheter) • orden og adferd fra siste opplæringsåret i skole. Dere fører stippet linje i ubrukte rubrikker. For fagopplæring som avsluttes med opplæring i bedrift, fører dere standpunkt karakter i orden og adferd for det siste året med opplæring i skole. Voksne skal ikke ha karakter i orden og adferd. • fravær spesifisert for hvert år. <p>Spesifisert fravær:</p> <ul style="list-style-type: none"> • For opplæringsløp som iht. Læreplanverket for Kunnskapsløftet normalt strekker seg utover tre år, fører dere fravær også fjerde år • Dersom det er flere programområder på samme nivå, fører dere fravær samlet for nivået. • For elever som har vedtak om et 4. og/eller 5. år, fører dere fravær på hvert år selv om de har samme programområdet flere år. • For elever som har et år i utlandet og som ikke har fravær på sin dokumentasjon fra utlandet for det 	<p>Opplysninger om sum omfang, orden og adferd og fravær</p> <p>Endret:</p> <p>Under den stiplede linjen fører dere</p> <ul style="list-style-type: none"> • total sum omfang for opplæringen (årstimetall i 60 minutters enheter) • orden og adferd fra siste opplæringsåret i skole <ul style="list-style-type: none"> - For fagopplæring som avsluttes med opplæring i bedrift, fører dere standpunkt karakter i orden og adferd for det siste året med opplæring i skole. - Voksne skal ikke ha karakter i orden og adferd. • fravær spesifisert for hvert år <ul style="list-style-type: none"> - For opplæringsløp som i henhold til Læreplanverket for Kunnskapsløftet normalt strekker seg utover tre år, fører dere fravær også fjerde år. - For elever som har vedtak om et 4. og/eller 5. år, fører dere fravær på hvert år selv om de har samme programområdet flere år. <p>Dere skal ikke føre fravær for</p> <ul style="list-style-type: none"> - elever som har et år i utlandet og som ikke har fravær på sin dokumentasjon fra utlandet for det aktuelle året, skal dere ikke føre fravær. - opplæring i bedrift. - voksne som får opplæring etter opplæringsloven kapittel 4A.

<p>aktuelle året skal det ikke føres fravær.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dere fører stiplet linje i ubrukte rubrikker for fravær. • Dere fører ikke fravær for opplæring i bedrift. • Dere fører ikke fravær for voksne. 	<p>Dere fører stiplet linje i ubrukte rubrikker.</p>
<p>Pkt. 2.8 Vitnemålsmerknader og underskrift</p> <p><u>Vitnemål-/kompetansebevisnummer:</u> Nytt vitnemål skal ha nytt vitnemålsnummer, som plasseres. Dette gjelder også duplikater.</p> <p>Nederst til venstre på dokumentasjonen:</p>	<p>Vitnemålsmerknader og underskrift</p> <p>Endret: <u>Vitnemål-/kompetansebevisnummer</u> Nytt vitnemål skal ha nytt vitnemålsnummer, som plasseres nederst til venstre på dokumentasjonen:</p>
	<p>Nytt pkt. 2.11 Duplikat Et duplikat skal forstås som en erstatning for originalvitnemålet eleven/lærlingen har. Duplikat skal stemples med duplikat og det skal påføres en ny dato og underskrift. For øvrig vil et duplikat være identisk med originalvitnemålet.</p> <p>Det kan være flere måter å utstede et duplikat på:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eleven har ikke vitnemål i det skoleadministrative systemet, men får et nytt vitnemål fra arkivet på skolen med uendret vitnemålsnummer. 2. Skolen/fylkeskommunen skriver ut et duplikat fra det skoleadministrative systemet med uendret vitnemålsnummer. 3. Skolen/fylkeskommune skriver ut et duplikat fra det skoleadministrative systemet med nytt vitnemålsnummer. <p>Alle de ovennevnte alternativene er gyldige duplikater, uavhengig om de får et nytt vitnemålsnummer eller ikke.</p>
<p>Pkt. 13.9 er flyttet.</p> <p>Elevene beholder standpunktkarakter fra Vg1 (på lik linje med de som i tidligere ordning tok R1 eller S1).</p>	<p>Nytt pkt. 4.5: Tidligere pkt. 13.9 er flyttet og annen setning er endret: Elevene beholder standpunktkarakteren fra Vg1 (på lik linje med de som i tidligere ordning tok R1 eller S1).</p>
<p>Pkt. 5.1 Karakterer i fag</p> <p>Første setning: Det fremgår av Læreplanverket for Kunnskapsløftet når dere skal føre</p>	<p>Karakterer i fag</p> <p>Første setning er endret: Læreplanene for fag angir på hvilket trinn dere skal føre standpunktkarakterer i et fag, og når</p>

<p>standpunktkarakterer i et fag og når dere ut fra eksamensordning kan føre eksamenskarakter i faget.</p> <p>Tredje avsnitt, første strekpunkt og første setning i annet strekpunkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Når et fag uttrykkes med én standpunktkarakter, men eleven kan trekkes ut i to eksamensformer, f.eks. skriftlig eller muntlig (f.eks. fransk fellesfag), er hele faget bestått når eksamenene er bestått, uavhengig av hvilken eksamensform eleven ble trukket ut i . - Når et fag uttrykkes med to (eller tre) standpunktkarakterer, f.eks. muntlig og skriftlig, gjelder eksamenen bare for den aktuelle standpunktkarakteren, ikke for begge. 	<p>dere ut fra eksamensordningen kan føre eksamenskarakter i faget.</p> <p>Tredje avsnitt, første strekpunkt og første setning i annet strekpunkt er endret:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Når et fag uttrykkes med én standpunktkarakter, men eleven kan trekkes ut i to eksamensformer, er hele faget bestått når eksamenene er bestått, uavhengig av hvilken eksamensform eleven ble trukket ut i (skriftlig eller muntlig). - Når et fag uttrykkes med to (eller tre) standpunktkarakterer, gjelder eksamenen bare for den aktuelle standpunktkarakteren, ikke for begge.
<p>Pkt. 5.2 Andre vurderingsformer/-uttrykk</p> <p>Første setning, annet avsnitt: Ved fag- og svenneprøve (og ev kompetanseprøve) skal dere bruke følgende vurderingsuttrykk</p>	<p>Andre vurderingsformer/-uttrykk</p> <p>Første setning, annet avsnitt endret: Ved fag- og svenneprøve og kompetanseprøve skal dere bruke følgende vurderingsuttrykk</p>
<p>Pkt. 5.4 Ikke grunnlag for vurdering i fag</p> <p><u>Klage på IV (ikke vurderingsgrunnlag) i fag</u> Dersom en elev ikke får medhold i klage på vedtak om å ikke fastsette standpunktkarakter “Ikke vurderingsgrunnlag” (IV), blir eksamen annullert og en eventuell eksamenskarakter faller bort.</p>	<p>Ikke grunnlag for vurdering i fag</p> <p>Endret: <u>Klage på IV (ikke vurderingsgrunnlag) i fag</u> Dersom en elev ikke får medhold i klage på vedtak om ikke å sette standpunktkarakter fører dere «Ikke vurderingsgrunnlag» (IV). Eksamen, blir annullert og eventuell eksamenskarakter faller bort.</p>
<p>Pkt. 5.5 Når faget ikke er bestått</p> <p>Annet og tredje avsnitt: Karakteren 1 i standpunktkarakter betyr vanligvis at et fag ikke er bestått, men dersom eleven består eksamen er faget bestått.</p> <p>Vurderingsuttrykkene som angir at faget ikke er bestått, vil i utgangspunktet ikke bli ført på et vitnemål. Det gjelder når faget inngår i grunnlaget for bestått studie- eller yrkeskompetanse / bestått fagopplæring. Slike vurderingsuttrykk vil derfor ordinært bare framkomme på et kompetansebevis. Vi viser for</p>	<p>Når faget ikke er bestått</p> <p>Endret: Annet og tredje avsnitt: Karakteren 1 i standpunktkarakter betyr vanligvis at et fag ikke er bestått, men dersom eleven består eksamen er faget bestått. Dette gjelder ikke programfag på yrkesfag når tverrfaglig eksamen er bestått.</p> <p>Vurderingsuttrykkene som angir at faget ikke er bestått, vil i utgangspunktet ikke bli ført på vitnemålet. Det gjelder når faget inngår i grunnlaget for bestått studie- eller yrkeskompetanse / bestått fagopplæring. Slike vurderingsuttrykk vil ordinært bare framkomme på et kompetansebevis. Vi viser for øvrig til</p>

<p>Øvrig til unntak som fra kan gjøres fra kravet til bestått for vitnemål innen yrkesfag (punkt 1.4 og 9.2).</p>	<p>unntak for elever og lærlinger fra kravet til bestått for å få vitnemål innen yrkesfag (punkt 1.4 og 9.2).</p>
<p>Pkt. 5.6 Karakterer i orden og i adferd</p> <p>Siste setning i annet avsnitt:</p> <p>Dere må da sette standpunktkarakter i orden og adferd så snart det er avklart om eleven avslutter opplæring i skole.</p>	<p>Karakterer i orden og i adferd</p> <p>Siste setning i annet avsnitt endret:</p> <p>Dere må da sette standpunktkarakter i orden og adferd så snart det er avklart om eleven avslutter opplæringen i skole.</p> <p>Ny siste setning: Dette gjelder også når eleven får opplæring etter IOP.</p> <p>Henvisning endret fra § 3-6 til § 3-19.</p>
<p>Pkt. 5.7 Nivå for føring av karakter</p> <p><u>Føring på vitnemål</u> Læreplanen angir på hvilke nivå dere skal sette standpunktkarakterer.</p> <p>For elever fører dere programfag med standpunktkarakterer og eventuelle eksamenskarakterer på alle nivåer som er gitt i læreplanen.</p> <p>Dere skal da føre FAM33 "Kar. gitt som halvårsvurd."</p>	<p>Nivå for føring av karakter</p> <p><u>Føring på vitnemål</u> Læreplanen angir på hvilke årstrinn dere skal sette standpunktkarakterer.</p> <p>For elever fører dere programfag med standpunktkarakterer og eventuelle eksamenskarakterer på alle nivåer angitt i læreplanen.</p> <p>Dere skal føre FAM33 "Kar. gitt som halvårsvurd."</p>
<p>Pkt. 5.8 Høyeste nivå for privatister</p> <p>I Læreplanverket for Kunnskapsløftet er det for enkelte fag fastsatt at privatister kan ta eksamen på høyere nivå og få godskrevet faget på lavere nivå. Dette kan gjelde både godskrivning av fellesfag og programfag eller kombinasjon av disse på lavere nivå (se læreplan for fremmedspråk programfag). I disse fagene skal dere bare føre eksamenskarakterer på høyeste nivå.</p> <p>Privatister kan ikke velge at karakterer på lavere nivåer skal bli stående på dokumentasjonen (enten det er programfag eller fellesfag), hvis de avlegger eksamen på høyere nivå, såfremt de ønsker å få ført på den nye eksamenskarakteren på dokumentasjonen. Det gjelder både når fagene på lavere nivå er tatt som elev og når de</p>	<p>Høyeste nivå for privatister</p> <p>Endret:</p> <p>I Læreplanverket for Kunnskapsløftet er det for enkelte fag fastsatt at privatister kan ta eksamen på høyere nivå og få godskrevet lavere nivå. Godskrivning av lavere nivå gjelder for både fellesfag og programfag, eller kombinasjonen av disse (se læreplan for fremmedspråk programfag). I disse fagene skal dere bare føre eksamenskarakterer på høyeste nivå.</p> <p>Det er ikke valgfritt for privatister å la karakterene på lavere nivåer bli stående på vitnemålet (enten det er programfag eller fellesfag), hvis de avlegger eksamen på høyere nivå, og de vil ha den nye eksamenskarakteren på vitnemålet. Det gjelder både når fagene på lavere nivå er tatt som elev og når de er tatt som</p>

<p>er tatt som privatist.</p> <p>I rubrikken år fører dere på alle nivå, enten faget er tatt tidligere eller ikke, det året høyeste nivå ble avlagt.</p>	<p>privatist.</p> <p>Nytt: <u>Utdanningsprogram for MDD</u> Privatistene i teater og bevegelse 2 får godskrevet programfaget teater og bevegelse 1. Privatistene i teaterproduksjon 2 får godskrevet programfagene teaterproduksjon 1 og teaterensemble. Privatistene i ergonomi og bevegelse 2 får godskrevet programfaget ergonomi og bevegelse 1. Privatistene i grunntrening i dans 2 får godskrevet programfaget grunntrening i dans 1 Privatistene i scenisk dans 3 får godskrevet programfagene danseteknikker, scenisk dans 1 og scenisk dans 2. Privatistene i scenisk dans fordypning 2 får godskrevet programfaget scenisk dans fordypning 1.</p> <p><u>Studieforberedende utdanningsprogram</u> Privatister i fremmedspråk får godskrevet nivåene under</p> <p>Endret: I rubrikken år fører dere på alle nivåer, enten faget er tatt tidligere eller ikke, det året høyeste nivå ble avlagt.</p>
<p>Pkt. 6.2 Annullering av eksamen eller karakter til eksamen</p> <p>Første avsnitt, andre setning: Dette gjelder bare dersom Utdanningsdirektoratet har gitt dispensasjonsvedtak fra kravene til vitnemål og dispensasjonen er nødvendig for at eleven/privatisten skal kunne få vitnemål.</p> <p><u>Annullering av karakter til eksamen etter klage</u> Tredje avsnitt, tredje setning: Dette gjelder både i forhold til obligatoriske eksamener slik det står i læreplanen eller i forhold til krav for å oppfylle antall eksamener etter gjeldende retningslinjer fra Utdanningsdirektoratet.</p>	<p>Annullering av eksamen eller karakter til eksamen</p> <p>Første avsnitt, andre setning endret: Dette gjelder bare dersom Utdanningsdirektoratet har gitt dispensasjonsvedtak fra kravene til vitnemål og dispensasjonen er nødvendig for at eleven/privatisten skal få vitnemål.</p> <p><u>Annullering av karakter til eksamen etter klage</u> Tredje avsnitt, tredje setning: Dette gjelder både for obligatoriske eksamener slik det står i læreplanen eller krav for å oppfylle antall eksamener etter gjeldende retningslinjer fra Utdanningsdirektoratet.</p> <p>Ny siste setning: Fremgangsmåten her gjelder også for alle andre ikke-skriftlige eksamener, jf. forskriften § 5-11.</p>

<p>Pkt. 6.4 Bortvisning fra eksamen</p> <p>Første setning: Dersom en elev/privatist blir bortvist fra eksamen på grunn av at eleven forstyrrer eller hindrer gjennomføringen av eksamen, blir eksamen regnet som ikke gjennomført.</p>	<p>Bortvisning fra eksamen</p> <p>Første setning endret: Dersom en elev/privatist blir bortvist fra eksamen på grunn av at eleven/privatisten forstyrrer eller hindrer gjennomføringen av eksamen, blir eksamen regnet som ikke gjennomført.</p>
<p>Pkt. 6.5 Annullering på grunn av fusk</p> <p>Første avsnitt, femte setning: Dersom fagkode for eksamen og standpunkt er forskjellig, skal dere føre denne fagmerkningen for begge fagkodene.</p>	<p>Annullering på grunn av fusk</p> <p>Første avsnitt, femte setning endret: Selv om fagkode for eksamen og standpunkt er forskjellig, fører dere FAM04 «Eksamen annullert» for begge fagkodene.</p>
<p>Pkt. 6.7 Generell dispensasjon ved streiken i 2008, 2010 og 2012</p> <p>Første avsnitt, tredje setning: I de fagene der eksamen ble berørt av streiken, fører dere stiplet linje i rubrikken for eksamenskarakter, eksamensform skal dere føre stiplet linje og dere skal ikke føre FAM36.</p> <p>Femte setning: I vedlegget til vitnemålet eller kompetansebeviset må dere informere om årsaken til at eksamen ble avlyst og vise til § 23-2 for streiken i 2008, § 23-3 i forskrift til opplæringsloven for streiken 2010 og § 23-4 for streiken i 2012.</p>	<p>Generell dispensasjon ved streiken i 2008, 2010 og 2012</p> <p>Første avsnitt, tredje setning endret: I de fagene der eksamen ble berørt av streiken, fører dere stiplet linje i rubrikken for eksamenskarakter og eksamensform. Dere skal ikke føre FAM36.</p> <p>Femte setning endret: I vedlegget til vitnemålet eller kompetansebeviset må dere informere om årsaken til at eksamen ble avlyst og vise til § 23-2 for streiken i 2008, § 23-3 for streiken 2010 og § 23-4 for streiken i 2012.</p>
<p>Pkt. 6.8 Fag med flere eksamensformer</p> <p>Når det står i læreplanverket at elever skal ha to standpunktkarakterer i et fag (f.eks. fransk muntlig og skriftlig) - kan privatister forbedre eksamen i hver del uavhengig av hverandre. Privatist som bare tar én eksamen (f.eks. skriftlig), beholder ev. standpunktkarakteren og/eller en ev. eksamenskarakter i den andre delen (f.eks. muntlig).</p> <p>Når elever bare skal ha én standpunktkarakter i et fag, men faget for privatister har to eksamensformer (skriftlig og muntlig), kan ikke privatister forbedre bare én av eksamenene uavhengig av den andre. De må gå opp til begge eksamenene. Det er ikke et krav om at de må gå opp til begge eksamenene samtidig.</p>	<p>Fag med flere eksamensformer</p> <p>Endret: Når det står i læreplanverket at elever bare skal ha én standpunktkarakter i et fag, men faget for privatister har to eksamensformer (skriftlig og muntlig), kan ikke privatister forbedre bare én av eksamenene. De må gå opp til begge eksamenene. Det er ikke et krav om at de må gå opp til begge eksamenene samtidig.</p> <p>Når det står i læreplanverket at elever skal ha to standpunktkarakterer i et fag (f.eks. fransk muntlig og skriftlig) - kan privatister forbedre eksamen i hver del uavhengig av hverandre. Privatist som bare tar én eksamen (f.eks. skriftlig), beholder ev. standpunktkarakteren og/eller en ev. eksamenskarakter i den andre delen (f.eks. muntlig).</p>

<p>7.1 Generelt om godkjenning av fag fra Norge eller utlandet</p> <p>Annet avsnitt, første, andre og tredje setning: Dere fører i slike tilfeller “Bestått” eller “Godkjent” i rubrikken for standpunktkarakter og dere fører FAM15 “Bestått fag utland” eller FAM47 “Godkjent etter søknad”. Dere fører stiplet linje i rubrikken for eksamensform. Vi viser til omtalen av overgangsordninger i pkt. 13 der det framgår i hvilke tilfeller dere kan føre faget med karakter istedenfor “Bestått” eller “Godkjent”.</p>	<p>Generelt om godkjenning av fag fra Norge eller utlandet</p> <p>Endret: Annet avsnitt, første, andre og tredje setning: Dere fører i slike tilfeller “Godkjent” i rubrikken for standpunktkarakter og dere fører FAM15 “Bestått fag utland” eller FAM47 “Godkjent etter søknad”. Vi viser til omtalen av overgangsordninger i pkt. 13 der det framgår i hvilke tilfeller dere kan føre faget med karakter istedenfor “Godkjent”.</p> <p>Fritatt er erstattet med godkjent.</p>
<p>Pkt. 7.5 Godkjenning og fritak for privatister og voksne</p> <p><u>Generelt:</u> Dere fører stiplet linje i rubrikken for eksamensform.</p> <p>Voksne som følger videregående opplæring særskilt organisert for dem, fritas fra hele kroppsøvingfaget. Paragraf 4-16 om fritak fra vurdering med karakter er opphevet. Når voksne er fritatt fra opplæringen i faget kroppsøving, omfatter dette også vurdering. Det innebærer at voksne i grunnopplæringen etter kapittel 4A ikke skal ha faget kroppsøving. Det er derfor ikke nødvendig å frita disse fra opplæring i kroppsøving</p> <p>Privatister skal opp til en lokalt gitt muntlig-praktisk eksamen.</p>	<p>Godkjenning og fritak for privatister og voksne</p> <p>Bestått er erstattet med godkjent.</p> <p><u>Generelt:</u> Fjernet.</p> <p>Endret: <u>Kroppsøvingfaget</u> Voksne som får opplæring etter opplæringsloven kapittel 4A skal ikke ha kroppsøving.</p> <p>Privatister skal opp til en lokalt gitt muntlig-praktisk eksamen i kroppsøving.</p>
<p>Pkt. 7.6 Godkjenning innen videregående opplæring av bestått et helt opplæringsår i utlandet</p>	<p>Godkjenning innen videregående opplæring av bestått et helt opplæringsår i utlandet</p> <p>«Fritatt» er erstattet med «Godkjent».</p>
<p>Pkt. 7.7 Fag tatt fra videregående opplæring på ungdomstrinnet</p> <p>Siste avsnitt: På kompetansebeviset, som den videregående skolen utsteder, skal det også føres fravær på vanlig måte, jf. pkt. 8.1.</p>	<p>Fag tatt fra videregående opplæring på ungdomstrinnet</p> <p>Siste avsnitt endret: På kompetansebeviset, som den videregående skolen utsteder, skal det føres fravær på vanlig måte, jf. pkt. 8.1.</p> <p>Henvist til rundskriv Udir-04-2013 om elever som tar fag fra videregående opplæring på</p>

	ungdomstrinnet.
Pkt. 7.8 Opplæring i fremmedspråk på ungdomstrinnet	<p>Endret: Pkt. 7.8 Opplæring i fremmedspråk på ungdomstrinnet og krav til fremmedspråk i studieforberedende utdanningsprogram</p> <p>Ny tabell er lagt inn.</p>
	<p>Nytt: Pkt. 7.9 Elever som gjør omvalg</p> <p>Elever som gjør omvalg etter opplæringsloven § 3-1 fjerde ledd, skal som hovedregel tas inn som fulltidselev til videregående opplæring. Elevens tidligere sluttvurderinger i fellesfagene faller da bort (anses som nulliteter). Eleven beholder eventuelle sluttvurderinger i programfagene. Dersom eleven tas inn som deltidselev etter omvalg beholder han/hun sluttvurderingen i de fagene han/hun ikke er elev og får opplæring i.</p> <p>Henvisning til opplæringsloven § 3-1 fjerde ledd. Forskrift til opplæringsloven § 6-5 siste ledd.</p>
Pkt. 8.2 Fratrekk av fravær	<p>Fratrekk av fravær</p> <p>Nytt avsnitt og nye underoverskrift:</p> <p><u>Fravær av helsemessige grunner</u></p> <p><u>Overgangsordninger</u></p>
Pkt. 9.2 Unntak fra kravet om bestått i alle fag for å få vitnemål	<p>Unntak fra kravet om bestått i alle fag for å få vitnemål</p> <p>Ny tredje siste setning: Eksempelvis vil norsk hovedmål skriftlig og norsk hovedmål muntlig (norskfaget) være ett fag.</p>
Pkt. 12.1 Dispensasjoner	<p>Dispensasjoner</p> <p>Vi har vist til pkt. 3.3.</p>
Pkt. 12.2 Forsøk	<p>Forsøk</p> <p>Henvisning til rundskriv Udir-3-2013 om forsøk etter opplæringsloven § 1-4.</p>
Pkt. 13.4 Spesielt for yrkesfaglige Utdanningsprogram	
<p><u>Bestått grunnkurs og VKI i R94</u> nest siste setning: Tverrfaglige eksamener fra R94 fører dere med</p>	<p>Nest siste setning under pkt. <u>Bestått grunnkurs og VKI i R94</u> endret Tverrfaglige eksamener fra R94 fører dere med</p>

kode for uspesifisert tverrfaglig eksamen (UPF9400 og UPF9500) og med karakter i rubrikken for eksamenskarakter.	kode for uspesifisert tverrfaglig eksamen (UPF9400, UPF9500, UPF9501 og UPF9502) og med karakter i rubrikken for eksamenskarakter.
<p>Pkt. 13.5 Spesielt for utdanningsprogram for studiespesialisering</p> <p><u>Bedriftsøkonomi I</u> For elever/privatister som hadde bedriftsøkonomi 1 som fellesfag i stedet for geografi og eldre historie fra R94, og som fullfører Vg3 etter Kunnskapsløftet gjelder følgende:</p>	<p>Spesielt for utdanningsprogram for studiespesialisering</p> <p>Første setning endret: <u>Bedriftsøkonomi I</u> For elever/privatister som hadde bedriftsøkonomi I som fellesfag i stedet for geografi og eldre historie fra R94, og som fullfører Vg3 etter Kunnskapsløftet gjelder følgende:</p>
Pkt. 13.8	<p>13.8 Fag fra ordninger før Reform 94.</p> <p>Fritatt er erstattet med godkjent i nest siste setning i første avsnitt og siste setning i annet avsnitt.</p>
Pkt. 13.9 Flyttet	Nytt pkt. 4.5
Pkt. 14 Hjemmelsgrunnlag og henvisninger	<p>Hjemmelsgrunnlag og henvisninger</p> <p>Nye lenker er lagt inn.</p>